

Bijlage 1 juridisch kader voor gegevensverstrekking

Er zijn een viertal regelingen die het kader (kunnen) vormen voor het verstrekken van gegevens.

1. De gemeenschappelijke regeling (GR) en de Dienstverleningsovereenkomst tussen Sabewa en de deelnemers d.d. 19-1-2017 (DVO).

Artikel 33 (Regels m.b.t. administratie) lid 7 GR: SaBeWa Zeeland verstrekt aan de deelnemers de informatie die deze opvragen om hun beleid te kunnen vormen ten aanzien van de in artikel 4 bedoelde onderwerpen. De onderwerpen van artikel 4 betreffen de heffing en invordering van belastingen die overgedragen zijn aan Sabewa en de uitvoering van de wet waardering onroerende zaken.

Artikel 10 (Randvoorwaarden voor dienstverlening) lid 3 DVO: Gegevens in het kader van de wet WOZ (Waardering Onroerende Zaken) behoren tot het eigendom van gemeenten. Opslag, verwerking en bewerking van die gegevens vindt plaats onder verantwoordelijkheid van Sabewa Zeeland.

Bijlage 1 (Lijst van producten en diensten) bij de DVO onder 2 Werkzaamheden: Sabewa Zeeland voert voor de deelnemers onderstaande werkzaamheden uit: -het leveren van informatie voor bedrijfsvergelijkingen aan de deelnemers of aan de organisaties die voor de deelnemers de bedrijfsvergelijkingen uitvoeren.

Opgemerkt zij dat t.o.v. de constituerende werking van de GR de DVO van ondergeschikte betekenis is, te meer daar de GR geen bepaling kent die een uitwerking middels een nadere overeenkomst met de deelnemers vooronderstelt. Dit speelt met name t.a.v. het in artikel 10 lid 3 gestelde. In artikel 5 van de GR staat immers dat aan het bestuur van SaBeWa Zeeland alle bestuursbevoegdheden worden overgedragen die samenhangen met de in artikel 4 genoemde taakgebieden, dit met uitzondering van de bevoegdheid om belastingverordeningen vast te stellen. Middels een DVO kan op deze bevoegdheden niet worden afgedongen.

2. De AVG

De algemene verordening gegevensbescherming (AVG) regelt de verwerking van persoonsgegevens. Persoonsgegevens zijn volgens de AVG: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identicator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.

Verwerking is volgens de AVG: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedures, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.

Dus ook het verstrekken van gegevens is een verwerking in de zin van de AVG.

In artikel 5 van de AVG zijn de beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens opgenomen. Een van deze beginselen is de rechtmatigheid. In artikel 6 zijn de mogelijke grondslagen voor de rechtmatigheid vastgelegd. Voor zover het verstrekken van gegevens aan deelnemers betreft zullen van die grondslagen vooral “de noodzaak om gegevens te verwerken omdat dit wettelijk verplicht is” (lid 1 onder c) en “de noodzaak om gegevens te verwerken om een taak van algemeen belang uit te voeren / openbaar gezag uit te oefenen” (lid 1 onder e) een rol spelen. Ook kan

Opgemerkt zij nog dat naast de gewone persoonsgegevens de AVG bijzondere persoonsgegevens onderscheidt. Dit zijn gegevens die zo privacygevoelig zijn dat het een grotere impact op iemand kan hebben als een organisatie deze gegevens verwerkt. Bijvoorbeeld gegevens over iemands gezondheid of politieke voorkeur. Deze persoonsgegevens worden in AVG extra beschermd (artikel 9 AVG).

In de pijplijn zit nog steeds de Samenwerkings- en privacyregeling SaBeWa Zeeland en deelnemers. Omdat naar alle waarschijnlijkheid het waterschap niet zal deelnemen aan deze regeling (het ziet geen rol in de-zen voor het waterschap weggelegd), zal het concept aangepast moeten worden, zodat het alleen een regeling met de deelnemende gemeenten zal worden.

In de Deel 2 is de privacyregeling samenwerking Sabewa en Deelnemer opgenomen, met in artikel 3 een kader voor het verstrekken van persoonsgegevens door de deelnemers aan Sabewa ter uitvoering van diens belastingtaken (lid 1 en 3) en een kader voor het verstrekken van Sabewa van persoonsgegevens aan de deelnemers t.b.v. de door de deelnemers vastgestelde doelen en eigen verantwoordelijkheden, bevoegdheden dan wel taken (lid 2, 4, 5 en 6). Het verstrekken van gegevens kan volgens lid 2 enkel als deze rechtmatig is en past binnen de wettelijke kaders!! T.b.v. het regelen van de verstrekkingen aan de deelnemers is in bijlage 2 een vastgesteld model opgenomen. In artikel 5 lid 1 wordt i.v.m. de gestipuleerde rechtmatigheid bepaald dat "alvorens tot de gegevensverstrekking wordt overgegaan een rechtmatigheidstoets zal moeten plaatsvinden waaruit blijkt dat de gegevensverstrekking voldoet aan de beginselen van artikel 5 AVG" In lid 2 en 3 wordt de procedure uitgewerkt: zo volledig mogelijk invullen van het model door deelnemer met voldoende onderbouwing om de rechtmatigheid van het verstrekken van de gevraagde persoonsgegevens te kunnen beoordelen; bij geschillen omtrent de beoordeling treden de FG's van Sabewa en de betreffende deelnemer in overleg.

3. De wettelijke geheimhoudingsplicht ex artikel 67 Algemene wet rijksbelastingen (AWR) en artikel 67 Invorderingswet 1990.

Volgens artikel 67 AWR is het een ieder verboden hetgeen hem uit of in verband met enige werkzaamheid bij de uitvoering van de belastingwet over de persoon of zaken van een ander blijkt of wordt meegedeeld, verder bekend te maken dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de belastingwet of voor de invordering van enige rijksbelasting als bedoeld in de Invorderingswet 1990 (geheimhoudingsplicht). Een zelfde artikel staat in de Invorderingswet (ook artikel 67). Deze artikelen gelden krachtens de Gemeentewet en Waterschapswet ook voor gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen. De geheimhoudingsplicht geldt volgens lid 2 van deze artikelen niet indien enig wettelijk voorschrift tot de gevraagde bekendmaking verplicht dan wel bij ministeriële regeling is bepaald dat bekendmaking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak van een bestuursorgaan. De bedoelde ministeriële regeling is artikel 43c Uitvoeringsregeling AWR 1994.

Hierbij gaat het niet enkel om aan natuurlijke personen geboden gegevens, maar ook om gegevens over bedrijven, objecten etc.

Er zijn een aantal samenwerkingsverbanden die met het oog op de geheimhoudingsplicht zelf een "besluit gegevens verstrekking" hebben, waarin ook de gegevens verstrekking aan deelnemers is geregeld (o.a. GBLT, BsGW, Tribuut, BSGR). Daarmee maken ze via de schakelbepalingen in de Gemeentewet (artikel 231 lid 2 aanhef en sub a) en Waterschapswet (artikel 123 lid 3 aanhef en sub a), waarbij de bevoegdheid van de minister voor gemeentebelastingen en waterschapbelastingen wordt uitgevoerd door B&W c.q. DB, gebruik van de mogelijkheid om bij regeling aan te geven dat bekendmaking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak. De betreffende bevoegdheden zijn middels de gemeenschappelijke regelingen overgedragen aan het DB van de gemeenschappelijke regeling.

Daarnaast geeft artikel 67 lid 3 AWR nog aan dat in andere gevallen dan bedoeld in het tweede lid de minister ontheffing kan verlenen van de geheimhoudingsplicht. Voor de gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen zou in theorie DB gebruik kunnen maken van deze uitwegmogelijkheid om bij een specifieke vraag van een deelnemer, waarvoor de overige criteria geen mogelijkheid bieden tot het verstrekken van de gevraagde gegevens, toch in te stemmen met de verstrekking van de gevraagde gegevens. Uit de wetgevingsgeschiedenis blijkt echter dat er maar zeer terughoudend gebruik gemaakt kan worden van deze bevoegdheid (bij de wetwijziging van 2008, waarbij de huidige tekst is vastgesteld, is in de memorie van toelichting aangegeven dat wat betreft het verstrekken aan andere organisaties het moet gaan om een geval waarbij een bestuursorgaan nog niet is opgenomen in artikel 43c UR AWR, maar gegevensverstrekking al wel noodzakelijk is voor de goede uitoefening van de publiekrechtelijke taak, dan wel een groot maatschappelijk belang tot gegevensverstrekking aanleiding geeft voor een incidentele ontheffing).

4. Artikel 40 Wet WOZ

De wet WOZ regelt in hoofdstuk VII het verstrekken van gegevens (artikelen 40 t/m 40b) en maakt onderscheid tussen waarden van woningen en waarden van niet-woningen.

-De waarden van woningen zijn openbaar en kunnen door een ieder ingezien worden op het WOZ-waardeloket van het kadaster (artikel 40b). De gegevens die ten grondslag liggen aan de vastgestelde waarde, zoals het taxatieverslag, mag de heffingsambtenaar uitsluitend verstrekken aan degene ten wiens aanzien een beschikking is genomen en wel op verzoek. Aldus artikel 40 lid 2.

-De waarden van niet-woningen zijn niet openbaar. Volgens artikel 40 lid 1 kan op verzoek door de heffingsambtenaar het waardegegeven van een bepaalde onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, worden verstrekt aan een ieder die kan aantonen een gerechtvaardigd belang te hebben bij de verkrijging daarvan. Voor het verstrekken aan een overheid, zoals de gemeente, is het dan volstrekt logisch dat er getoetst wordt of deze verstrekking nodig is voor een publiekrechtelijke taak van die overheid. Ook hiervoor geldt conform artikel 40 lid 2 dat de gegevens die ten grondslag liggen aan de vastgestelde waarde, zoals het taxatieverslag, door de heffingsambtenaar uitsluitend verstrekt mag worden aan degene ten wiens aanzien een beschikking is genomen en wel op verzoek.

Voor het verstrekken van gegevens m.b.t. woningen uit de landelijke voorziening WOZ (waarden en temporale en metakenmerken van de daarbij horende onroerende zaken) geeft artikel 40a aan dat bij AMvB wordt geregeld welke derden daarvoor in aanmerking komen en ten behoeve van welke doeleinden deze gebruikt mogen worden. Wat betreft de waarden in het WOZ-waardeloket geeft artikel 40b lid 2 aan dat bij AMvB wordt bepaald in welke gevallen, onder welke voorwaarden en tegen welk tarief een verzameling van waardegegevens betreffende onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen verstrekt kan worden via het loket voor openbare WOZ-waarden in een zodanige vorm dat daarop rechtstreeks een geautomatiseerde verwerking mogelijk is ten aanzien van een op voorhand onbepaalde groep van woningen of personen.